درس شبیه سازی کامپیوتر دکتر صفائی نیمسال دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۱

دانشكده مهندسي كامپيوتر

مهلت ارسال: ۱۵ اردیبهشت

تمرین ۳ (فصول ۵ و۶)

به موارد زیر توجه کنید:

- 1- حتما نام و شماره دانشجویی خود را روی پاسخنامه بنویسید.
- 2- در حل سوالات به نوشتن جواب آخر اكتفا نكنيد. همه مراحل ميانى را هم بنويسيد در غير اين صورت نمره سوال مربوطه را نخواهيد گرفت.
- 3- کل پاسخ تمارین تئوری را در قالب یک فایل pdf، و بخش عملی را با درج تمامی ریزالت ها و توضیحات نیز ثبت نمایید، و تمایمی فایل ها را در یک زیپ گذاشته و با شماره دانشجویی و نام و نامخانوادگی خود، نامگذاری کرده در سامانه CW بارگذاری کنید.
- 4- تاکید میشود تمارین خود را حتما در سامانه cw گذاشته و ارسال در جاهای دیگر قابل قبول نیست و در صورت آپلود نکردن، نمره 0 برای تمرین مربوطه درج میشود.
  - 5- تمارین فاقد تاخیر هستندیس لطفا تا ددلاین تعیین شده پاسخ تان را حتما در سامانه درس آپلود کنید.
- 6- حتما طبق موارد مکتوب سوالات را حل کنید و در صورت داشتن ابهام در تالار پرسش و پاسخ تمرین، مطرح کنید و به پاسخهایی که توسط دستیار آموزشی مربوطه که در تالار بیان میشود، توجه کنید.
  - 7- در صورت مشاهده هرگونه مشابهت نامتعارف هر دو (یا چند) نفر کل نمره این تمرین را از دست خواهند داد.

سوالات نظري

۱. فرض کنید یک مرکز پردازش ابری در اختیار دارید. در ابتدا یک سرور که شامل یک بافر با ظرفیت m تسک است، به شما داده می شود. تسکهای قابل پردازش با توزیع پوآسون با نرخ λ به یک سیستم مرکزی (Load Balancer) می رسند. اگر بافر سرور ظرفیت داشته باشد، تسکها Dispatch شده و وارد سرور می شوند. این تسکها اگر نتوانند وارد سرور شوند، در صف ورود (که فرض می کنیم نامتناهی است) منتظر پردازش می مانند و Timeout نمی شوند. همچنین به طور میانگین پردازش هر تسک از توزیع نمایی با میانگین $\frac{1}{\mu}$ پیروی می کند. اکنون برای تصمیم گیری در رابطه با کارایی این سرور، به سوالات زیر پاسخ دهید:

- الف) احتمال آن که یک تسک هنگام رسیدن به سیستم مرکزی در صف و رود آن (خارج از بافر سرور) منتظر بماند چقدر است؟ ب) احتمال آن که یک تسک هنگام رسیدن به سیستم مرکزی (چه در بافر و چه در صف)، منتظر بماند چقدر است؟
- ج) به طور میانگین هر تسک چه زمانی باید پیش از شروع سرویس منتظر بماند؟ (انتظار در صف ورود Load Balancer و بافر سرور)
- د) فرض کنید می توانید ظرفیت بافر سرور (m) خود را تغییر دهید. کمترین مقدار m چقدر باشد تا یک تسک هنگام ورود به سیستم مرکزی، به احتمال γ وارد سرور شود؟
- ه) پارامترهای «میانگین تسکهای حاضر (L)»، «میانگین زمان انتظار (W)» و Server Utilization یا (ρ)» را بهازای $\mu=60 rac{task}{second}$ و $\lambda=50 rac{task}{second}$

۲. بعد از آنالیز عملکرد سرورهای مرکز پردازش ابری خود، تصمیم میگیرید سرورهای بیشتری را برای افزایش کارایی سیستم از میانفه کنید. فرض کنید که نرخ ورود تسک ها از توزیع پوآسون با نرخ میانگین $\lambda = 10 \frac{task}{second}$ و پردازش هر تسک از توزیع نمایی با میانگین $\frac{1}{6}$ ثانیه پیروی کند. اکنون سیستم خود را با دو سرور یکسان (M/M/2) در نظر بگیرید. تسک ها به طور مساوی بین سرورها تقسیم می شوند.

الف) مقدار ρ را محاسبه كنيد.

ب) احتمال آن که یک تسک منتظر بماند چقدر است؟

ج) تعداد میانگین تسکهای حاضر در سیستم را محاسبه کنید.

۳. فرض کنید در مرکز پردازش ابری خود، دادههای زیر را در اختیار دارید:

 $\lambda = 12 \frac{tasks}{second}$, $\mu = 5 \frac{tasks}{second}$, $server\ count(n) = 3$

هزينهي هر ثانيه انتظار هر تسک در صف: 0.001\$

50,000\$:($\mu = 6 \frac{tasks}{second}$) هزينهي تقويت سرور

هزينهي خريديک سرور اضافه: \$70,000

اکنون سه روش را می توانید در پیش بگیرید. با همین سرورها ادامه دهید، سرور را تقویت کرده یا یک سرور جدید به سیستم اضافه کنید. هزینهی سالانه در هر یک از این سه روش را محاسبه کنید و بگویید در ۱ سال آینده کدام روش از لحاظ اقتصادی به صرفه تر است.

۴. برای شبیهسازی ورود تسکها به این مرکز پردازش (توزیع پوآسون)، نیاز دارید که تعدادی عدد تصادفی بین و ۱ ایجاد کنید. بعدها با روشهایی این اعداد را به دنبالهای از توزیع پوآسون تبدیل خواهید کرد. فرض کنید برای تولید اعداد تصادفی میخواهید از روش LCG استفاده کنید.

الف) روش تولید اعداد تصادفی را گام به گام با استفاده از روش LCG توضیح دهید و هریک از پارامترهای استفاده شده را نام برید.

ب) مفهوم random-number streams را توضيح دهيد.

ج) در LCG، عبارت period بهمعنای تعداد اعداد تصادفی است که پیش از تکرار یک دنباله تولید می شوند. شرایطی که می توان به maximum period رسید را شرح دهید. (m,c, a) چگونه باید تعیین شوند؟

د) از مزایا و معایب روش LCG چند مورد را بیان کنید.

سوالات عملى:

سوال 0. در این سوال، شما باید یک مرکز پردازش ابری با یک سرور را شبیه سازی کنید که وظیفه اش پردازش تسکه هایی است که از کاربران دریافت می شود. تسکه ها با توزیع پوآسون به طور میانگین با نرخ $\lambda=4$ تسک در ثانیه می رسند و زمان سرویس دهی آنها از توزیع نمایی با میانگین 0.2 ثانیه برای هر تسک پیروی می کنند. مرکز پردازش ابری برای بهینه سازی منابع و ارائه خدمات به تر به کاربران نیاز به تجزیه و تحلیل عملکرد خود دارد. وظیفه شما ایجاد شبیه سازی در اکسل و پاسخ دادن به سوالات زیر است: (تنها باید از اکسل برای حل این سوال استفاده کنید)

الف) ۵۰ زمان ورود که از توزیع پوآسون پیروی میکنند ایجاد کنید.

ب) ۵۰ زمان پردازش از توزیع نمایی ایجاد کنید.

ج) جدول شبیه سازی شامل زمان ورود، زمان خروج، زمان سرویس دهی، زمان انتظار، زمان سپری شده در سیستم، زمان بیکار بودن سرور را برای هر تسک رسم کنید.

د) مقدار متوسط زمان انتظار، مقدار متوسط زمان در سیستم و server utilization را محاسبه کنید.

راهنمایی: برای تولید اعداد توزیع پوآسون و نمایی با استفاده از اعداد تصادفی در اکسل، میتوانید از روش تبدیل معکوس استفاده کنید. برای مثال در توزیع پوآسون میتوانید از فرمول LN(1-RAND()) $= -1/\lambda$ * LN(1-RAND()) اکسل استفاده کنید.

سوال ع.

به ژوپیتر نوتبوک پیوست شده مراجعه شود.